

การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน SOCIAL AND EMOTIONAL LEARNING BASED ON CASEL CONCEPT OF THE SECONDARY SCHOOL STUDENTS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION

มนตรี อินตา* สุพัตรา สกุลศรีประเสริฐ
Montri Inta*, Suphattra Sakulsriprasert

ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Department of Psychology, Faculty of Education, Chiang Mai Rajabhat University.

*Corresponding author, e-mail: intamontri@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 1-3 จำนวน 420 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบวัดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 92 ข้อ มีองค์ประกอบครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ 1) การตระหนักรู้ในตนเอง 2) การจัดการตนเอง 3) การตระหนักรู้ทางสังคม 4) ทักษะด้านสัมพันธภาพ 5) การรับมือขอพบต่อการตัดสินใจ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามตั้งแต่ 0.218 ถึง 0.725 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.948 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิด CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) โดยด้านการตระหนักรู้ทางสังคม มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมาด้านการรับมือขอพบต่อการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.77$) ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ($\bar{X} = 3.66$) ด้านการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 3.57$) และด้านทักษะสัมพันธภาพ ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ 2) อิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ (X_{103}) ผลการเรียน 1.00-1.50 (X_{41}) ผลการเรียน 3.51-4.00 (X_{46}) ผลการเรียน 3.01-3.50 (X_{45}) และบิดามารดาอยู่ด้วยกัน (X_{61}) ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.359 มีค่าอำนาจการพยากรณ์ได้ร้อยละ 12.9 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ 0.41223 สามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
$$Y' = 3.609 + .145 X_{103} - .505 X_{41} + .279 X_{46} + .172 X_{45} - .111 X_{61}$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$$Z'_y = .165Z_{X_{103}} - .167Z_{X_{41}} + .208Z_{X_{46}} + .167Z_{X_{45}} - .123Z_{X_{61}}$$

คำสำคัญ: การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม แนวคิด CASEL นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

Abstract

The purposes of this study are to 1) study the social and emotional learning based on CASEL concept of the secondary school students under the office of the basic education commission and 2) study the influence of variables toward social and emotional learning based on CASEL concept of the secondary school students under the office of the basic education commission. The sample consisted of 420 students in grades 7-9 under the office of the basic education commission in Chiang Mai province and sampling technique was multi-stage sampling. The social and emotional learning scale has a rating scale of 5 levels. It has 92 items and consisted 5 components 1) Self-awareness 2) Self-management 3) Social-awareness 4) Relationship skill and 5) Responsible decision making. The item-total correlation coefficient ranged from 0.218 to 0.725 and reliability coefficient of the total scale was 0.948. Statistics employed for analyses of the data included Percentage, Mean, Standard deviation, Correlation coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis. The results of the research were as follows: 1) Social and emotional learning based on CASEL concept of the secondary school students under the office of the basic education commission was at high level in overall ($\bar{X} = 3.67$). The Social-awareness in the highest level ($\bar{X} = 3.80$) Responsible decision making ($\bar{X} = 3.77$) Self-awareness ($\bar{X} = 3.66$) Self-management ($\bar{X} = 3.57$) and Relationship skills ($\bar{X} = 3.57$) respectively. 2) The influence of variables toward social and emotional learning based on CASEL concept of the secondary school students under the office of the basic education commission by using Stepwise multiple regression analysis was found that 3 predictive variables were statistically significance at the 0.01 level, namely large school size (X_{103}) grade-point-average GPA 1.00-1.50 (X_{41}) GPA 3.51-4.00 (X_{46}) GPA 3.01-3.50 (X_{45}) and status of parents affecting on social and emotional learning of secondary school students. The Multiple correlation coefficients (R) was 0.359, the predictive power was 12.9 percent and standard error of the estimate was 0.41223. There were of the prediction equation in terms of raw scores predict equation and Standardized scores predict equation as follows.

Raw scores predict equation
$$Y' = 3.609 + .145 X_{103} - .505 X_{41} + .279 X_{46} + .172 X_{45} - .111 X_{61}$$

Standardized scores predict equation
$$Z'_y = .165Z_{X_{103}} - .167Z_{X_{41}} + .208Z_{X_{46}} + .167Z_{X_{45}} - .123Z_{X_{61}}$$

Keywords: Social and Emotional Learning, CASEL Concept, Secondary School Students

บทนำ

การพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพสอดคล้องกับสภาพการณ์ของโลกและสังคมที่เปลี่ยนแปลง นับว่ามีความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมให้บุคคลมีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา คุณธรรม และจริยธรรม สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข [1-2] คุณภาพของบุคคลไม่ได้ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่อย่างใดที่จะบ่งบอกได้ว่าบุคคลนั้นมีคุณภาพหรือประสบความสำเร็จในชีวิต แต่ที่ผ่านมามีเชื่อกันว่าความสำเร็จและความก้าวหน้าของบุคคลมาจากเขาวนปัญญา ทั้งที่จริงเขาวนปัญญาเป็นเพียงบันไดขั้นต้นที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต [3] จากการศึกษาวิจัยพบว่า ความสำเร็จในชีวิตของมนุษย์ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่จะขึ้นอยู่กับความสามารถทางอารมณ์ของบุคคล [4-6] ได้แก่ การปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น และสถานการณ์ การแก้ปัญหาทางอารมณ์อย่างสร้างสรรค์ การเข้าใจตนเองและผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และการมีมนุษยสัมพันธ์อย่างชาญฉลาด ต่างหากที่จะช่วยผลักดันให้บุคคลประสบความสำเร็จในชีวิตอย่างแท้จริง [7-8] การส่งเสริมบุคคลให้ประสบความสำเร็จในชีวิตทางการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากบุคคลจะมีความสามารถทางสติปัญญาแล้ว จะต้องมีความสามารถทางอารมณ์และสังคมที่ดี เพื่อเป็นเกราะป้องกันให้บุคคลนั้นใช้ชีวิตอยู่ในท่ามกลางสภาพสังคมและสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องได้เป็นอย่างดี

ในประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญและมุ่งเน้นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของบุคคลในด้านอารมณ์ สังคม และจิตใจอย่างมาก โดยเฉพาะองค์การความร่วมมือเพื่อการเรียนรู้ทางวิชาการ สังคม และอารมณ์ (The Collaborative for Academic, Social, and Emotional

Learning [CASEL]) ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมเป็นอย่างยิ่ง และถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่บ่งบอกถึงคุณภาพของบุคคล ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงบั้นปลายของชีวิต [9] การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (Social and Emotional Learning) เป็นความสามารถของบุคคลในกระบวนการเรียนรู้ต่อการแสดงออกทางด้านอารมณ์และสังคมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยสามารถนำความรู้ ทักษะ และทักษะที่จำเป็นไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจัดการทางด้านอารมณ์ การกำหนดและการบรรลุเป้าหมายในเชิงบวก การยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น การสร้างและการรักษาความสัมพันธ์เชิงบวก การรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ และการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) 2) การจัดการตนเอง (Self-Management) 3) การตระหนักรู้ทางสังคม (Social-Awareness) 4) ทักษะด้านสัมพันธ์ภาพ (Relationship Skills) และ 5) การรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ (Responsible Decision Making) [10-11] โดยแนวคิดของ CASEL ได้รับการยอมรับและแพร่หลายอย่างมาก ถูกนำไปศึกษาและวิจัยอย่างต่อเนื่อง จากงานวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมที่ดี ไม่เพียงแต่จะประสบความสำเร็จทางการเรียน ยังมีผลลัพธ์ทางสังคมที่ดีอีกด้วย ได้แก่ ความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับเพื่อน การเอาใจใส่และการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การมีส่วนร่วมทางสังคม และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ [12] และความสามารถการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ยังแสดงให้เห็นถึงความสุขในความพร้อมทั้งการเรียนและอาชีพของพวกเขา การสร้างทักษะทางอารมณ์และสังคมที่ดีจะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตมากขึ้นและรายได้จากการทำงานที่สูงขึ้น [13-15] นอกจากนี้ยังช่วย

เพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้เกี่ยวกับการป้องกัน และการจัดการพฤติกรรมที่เป็นอันตราย ช่วยปรับปรุงการตระหนักรู้ในตนเองและความเชื่อมั่น การจัดการกับอารมณ์และแรงกระตุ้น และเพิ่มความเห็นอกเห็นใจทั้งในพฤติกรรมที่ทำให้ดีขึ้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สามารถวัดได้ [16] ฉะนั้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีความสามารถทางอารมณ์และสังคมในเชิงบวก ประกอบด้วย การควบคุมตนเอง ทักษะด้านสัมพันธภาพ ความเห็นอกเห็นใจ ความเมตตา ความห่วงใย การไม่ข่มเหงรังแก และการหยุดใช้ความรุนแรง กับผู้อื่น สามารถที่จะป้องกันปัญหาทางอารมณ์ และพฤติกรรมของนักเรียน ทั้งนี้ยังช่วยให้เกิดความเข้าใจในพฤติกรรมและอารมณ์ความรู้สึก ในตัวเองและผู้อื่นอีกด้วย [17-20]

ปัจจุบันสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อสภาพจิตใจ อารมณ์ และสังคมของผู้คน จำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยรุ่นตอนต้น มักจะเผชิญกับความท้าทายในสถานการณ์ต่างๆ ที่มีความเสี่ยงในด้านสิ่งกระตุ้นยั่ว มีแนวโน้ม เบี่ยงเบนพฤติกรรมไปในทิศทางที่ไม่พึงประสงค์ ค่อนข้างสูง รวมทั้งเสี่ยงต่อการไม่ประสบความสำเร็จทางด้าน การเรียนและการดำเนินชีวิต มากกว่าวัยอื่นๆ จากการศึกษาพบว่า ในช่วงอายุ 14 ปี เป็นช่วงอายุที่มีความเสี่ยงสูง ร้อยละ 35 มากกว่าช่วงอายุอื่นๆ [21] เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงฮอร์โมนของช่วงวัยที่เข้าสู่วัยรุ่น ก่อให้เกิดความไม่สมดุลในร่างกาย ส่งผลให้มีอารมณ์แปรปรวนอ่อนไหว เกิดความสับสน ความเครียดขาดความเชื่อมั่นในตนเองและมีโอกาส ถูกชักจูงได้ง่าย [22] จึงทำให้เกิดพฤติกรรม ที่ไม่เหมาะสม เช่น ไม่ตั้งใจเรียนทำให้ผลการเรียน ตกต่ำ มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในทิศทางลบ ได้แก่ การดื่มแอลกอฮอล์ การใช้ยาเสพติด การลักขโมย การทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น โดยสภาพปัญหา ความรุนแรงเหล่านี้มักปรากฏสูงสุดในช่วงระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น [23] หากนักเรียนขาดความ

สามารถทางอารมณ์และสังคม จะมีปฏิสัมพันธ์ ค่อนข้างน้อยกับโรงเรียน ส่งผลให้นักเรียน มีผลการเรียน พฤติกรรม และสุขภาพในทิศทางลบ [24] ร้อยละ 30 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีพฤติกรรมพัวพันในความเสี่ยงสูงหลายประการ เช่น การใช้สารเสพติด เพศสัมพันธ์ ความรุนแรง ภาวะซึมเศร้า ความพยายามฆ่าตัวตาย ที่เป็นเหตุ ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จทางการศึกษา และเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในชีวิต [25] การเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ให้กับเด็กและเยาวชนถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการพัฒนา บุคคลให้มีคุณภาพนั้นต้องสร้างรากฐานทางด้าน จิตใจ อารมณ์ และสังคมของบุคคลให้มีความเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกันในตัวเองที่ดี เติบโตไปพร้อมกับ ทางด้านสติปัญญา เป็นบุคคลที่มีความคิดริเริ่ม มองโลกในแง่ดี รู้จักปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ต่างๆ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การส่งเสริม คุณลักษณะเหล่านี้ให้กับเด็กและเยาวชนจึงเป็น เสมือนการสร้างความพร้อมทางด้านจิตใจ เพื่อให้ พวกเขาเรียนรู้ที่จะเผชิญและปรับตัวเข้ากับ ความ หลากหลายทางสังคม สามารถทำงานกับผู้อื่นได้ เป็นอย่างดี

จากประเด็นปัญหาและความสำคัญของการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ผู้วิจัยจึงสนใจ และมุ่งเน้นที่จะศึกษาการเรียนรู้ทางอารมณ์ และสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และอิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทาง อารมณ์และสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องด้วยนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นช่วง วัยรุ่นที่มักจะเผชิญกับสภาพปัญหาทางด้าน อารมณ์และสังคมได้ค่อนข้างสูงกว่าช่วงวัยอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนจึงเป็นแนวทางที่จะ ช่วยให้นักเรียนช่วงวัยนี้มีภูมิคุ้มกันที่ดีทางด้าน จิตใจ การพัฒนาจิตใจถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจิตใจเป็นจุดเริ่มต้นของ ความงอกงามแห่งชีวิต จะนำพามาซึ่งความสุข

และประสบความสำเร็จในชีวิต ผู้วิจัยจึงคาดหวังว่า ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะช่วยให้ทราบถึงระดับการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมและอิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียน โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำมาสู่แนวทางของการช่วยเหลือหรือการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น และสามารถที่จะพัฒนา นักเรียนเหล่านี้ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นปีที่ 1-3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จังหวัดเชียงใหม่ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 262 โรงเรียน 36,669 คน

ตัวอย่าง คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นปีที่ 1-3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 396 คน จากการคำนวณด้วยสูตรของ Yamane (1967) ที่ความคาดเคลื่อน 95% โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 420 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) โดยทำการสุ่มเขตพื้นที่การศึกษาใน

จังหวัดเชียงใหม่มา 1 เขต ด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากนั้นทำการสุ่มโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษานั้นด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้แก่ ชั้นภูมิที่ 1 คือ โรงเรียนในสังกัด สพป. และโรงเรียนในสังกัด สพม. ชั้นภูมิที่ 2 คือ ชั้นภูมิขนาดของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งแต่ละสังกัดได้ตัวอย่างโรงเรียนจำนวน 3 โรงเรียน รวมทั้ง 2 สังกัด เป็นจำนวน 6 โรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบวัดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL (Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning) โดยแบบวัดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมนี้ได้ผ่านกระบวนการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยา จำนวน 5 ท่าน เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ในแต่ละด้านแล้วนำมาสู่การสร้างนิยามศัพท์เฉพาะและดำเนินการสร้างข้อคำถามตามตัวบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบ ได้จำนวน 150 ข้อ จากนั้นหาคุณภาพเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและประเมินผลและด้านจิตวิทยา จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) เหลือข้อคำถาม จำนวน 127 ข้อ แล้วจึงนำไป Try out กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 167 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และคัดเลือกข้อคำถามด้วยการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ข้อคำถามเหลือเพียง 92 ข้อ ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถาม (r_{XY}) ตั้งแต่ 0.218-0.725 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.948 โดยแบบวัดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนและโรงเรียน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น ผลการเรียน พักอาศัย อยู่กับสถานภาพของบิดามารดา อาชีพของ บิดา อาชีพของมารดา สังกัด และขนาดโรงเรียน ตอนที่ 2 แบบวัดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 92 ข้อ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การตระหนักรู้ในตนเอง จำนวน 15 ข้อ 2) การจัดการตนเอง จำนวน 23 ข้อ 3) การตระหนักรู้ทางสังคม จำนวน 14 ข้อ 4) ทักษะด้านสัมพันธภาพ จำนวน 23 ข้อ 5) การรับมือต่อการตัดสินใจ จำนวน 17 ข้อ โดยโมเดลการวัดมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และดัชนีมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูล เชิงประจักษ์ในระดับดีมาก ($\chi^2 = 76.547$, $df = 60$, $p\text{-value} = 0.073$, $RMSEA = 0.014$, $CF = 0.999$, $TLI = 0.997$, $SRMR = 0.011$) [26]

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ดำเนินการส่งหนังสือขอความ อนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จังหวัดเชียงใหม่ ที่เป็นตัวอย่างในการ ศึกษา จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) จำนวน 3 โรงเรียนฯ ละ 1 ขนาด (เล็ก กลาง ใหญ่) และโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) จำนวน 3 โรงเรียนฯ ละ 1 ขนาด (เล็ก กลาง ใหญ่)

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วย ตนเองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 450 คน ในภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2559 เมื่อเก็บข้อมูลครบ ทุกโรงเรียน ผู้วิจัยจึงทำการคัดแยกแบบวัด ที่ไม่ตั้งใจกรอกและกรอกข้อมูลไม่สมบูรณ์ออก จำนวน 30 ฉบับ เหลือเพียงจำนวน 420 ฉบับ เป็นแบบวัดที่มีการกรอกข้อมูลสมบูรณ์ในการ นำมาสู่การวิเคราะห์

3.3 ผู้วิจัยทำการกรอกข้อมูลจาก แบบวัด จำนวน 420 ฉบับ ลงในโปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และดำเนินการนำข้อมูล เหล่านี้มาสู่การวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของ การวิจัย

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติในการ วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของวิจัย ดังนี้

4.1 ศึกษาการเรียนรู้ทางอารมณ์ และสังคมตามแนวคิดของ CASEL ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน

4.2 ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผล ต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิด ของ CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการเรียนรู้ทางอารมณ์ และสังคมตามแนวคิดของ CASEL ของ นักเรียน

1.1 ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ของคุณลักษณะของนักเรียนและข้อมูลพื้นฐานของ โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 420 คน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนเพศหญิง ร้อยละ 53.6 มีอายุ 14 ปี ร้อยละ 31.0 อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 35.2 มีผลการเรียนระหว่าง 2.51-3.00 ร้อยละ 27.6 พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา ร้อยละ 62.6 สถานภาพของบิดามารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 62.6 อาชีพของบิดารับจ้างทั่วไป ร้อยละ 52.6 อาชีพ

ของมารดารับจ้างทั่วไป ร้อยละ 49.8 นักเรียนส่วนมากอยู่โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ร้อยละ 55.7 และเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 48.1

1.2 ผลการวิเคราะห์การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิด CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิด CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การตระหนักรู้ในตนเอง	3.66	0.51	มาก
2. การจัดการตนเอง	3.57	0.44	มาก
3. การตระหนักรู้ทางสังคม	3.80	0.50	มาก
4. ทักษะสัมพันธ์ภาพ	3.54	0.50	มาก
5. การรับมือต่อการตัดสินใจ	3.77	0.57	มาก
รวม	3.67	0.50	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.50) จำแนกออกเป็น 5 ด้าน โดยด้านการตระหนักรู้ทางสังคม ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.50) รองลงมาด้านการรับมือต่อการ

การตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.57) ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.51) ด้านการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.44) และด้านทักษะสัมพันธ์ภาพ ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.50)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการเปรียบเทียบการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม โดยจำแนกตามคุณลักษณะของนักเรียนและข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนจำนวน 420 คน

คุณลักษณะนักเรียนและข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน	การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม			
	n	$\bar{X}$	S.D.	p
1. เพศ				
ชาย	195	3.62	0.42	0.04*
หญิง	225	3.71	0.45	
2. อายุ				0.19
12	72	3.77	0.46	
13	123	3.66	0.46	
14	130	3.61	0.40	
15	83	3.69	0.43	
16	12	3.66	0.40	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

คุณลักษณะนักเรียนและข้อมูลพื้นฐาน ของโรงเรียน	การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม			
	n	$\bar{X}$	S.D.	p
3. ระดับชั้น				
ม.1	148	3.68	0.46	0.60
ม.2	143	3.64	0.43	
ม.3	129	3.69	0.40	
4. ผลการเรียนรู้				
1.00-1.50	9	3.13	0.40	0.00*
1.51-2.00	43	3.51	0.39	
2.01-2.50	100	3.58	0.38	
2.51-3.00	116	3.66	0.43	
3.01-3.50	101	3.79	0.40	
3.51-4.00	51	3.87	0.49	
5. พักอาศัยอยู่กับ				
บิดาและมารดา	263	3.66	0.43	0.75
บิดา	28	3.71	0.41	
มารดา	50	3.73	0.47	
ปู่ย่า-ตายาย	52	3.68	0.40	
ลุงป้า-น้าอา-พี่น้อง	27	3.60	0.52	
6. สถานภาพของบิดามารดา				
อยู่ด้วยกัน	263	3.65	0.43	0.37
แยกกันอยู่	42	3.64	0.40	
หย่าร้างกัน	86	3.70	0.43	
บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม	29	3.78	0.52	
7. อาชีพของบิดา				
รับราชการ	37	3.76	0.46	0.30
รับจ้างทั่วไป	221	3.63	0.43	
ค้าขาย	42	3.76	0.43	
เกษตรกร	47	3.64	0.44	
อาชีพอิสระ	32	3.74	0.39	
อื่นๆ	41	3.65	0.46	
8. อาชีพของมารดา				
รับราชการ	24	3.70	0.53	0.74
รับจ้างทั่วไป	209	3.64	0.44	
ค้าขาย	67	3.73	0.42	
เกษตรกร	46	3.65	0.45	
อาชีพอิสระ	35	3.69	0.39	
อื่นๆ	39	3.70	0.41	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

คุณลักษณะนักเรียนและข้อมูลพื้นฐาน ของโรงเรียน	การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม			
	n	$\bar{X}$	S.D.	p
9. สังกัดโรงเรียน				
สพป.	186	3.63	0.40	0.07
สพม.	234	3.70	0.46	
10. ขนาดโรงเรียน				
เล็ก	80	3.59	0.46	0.00*
กลาง	138	3.59	0.44	
ใหญ่	202	3.75	0.41	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 สามารถสรุปได้ว่านักเรียนเพศชายกับเพศหญิงมีการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมสูงกว่าค่าเฉลี่ยเพศชายในด้านการตระหนักรู้ทางสังคมและด้านการรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ และนักเรียนที่มีอายุ 12 ปี มีค่าเฉลี่ยการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมดีกว่าวัยอื่นๆ แต่นักเรียนที่มีอายุ 14 ปี มีค่าเฉลี่ยการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมน้อยที่สุดโดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมมากกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ส่วนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมน้อยที่สุด นอกจากนี้นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน มีการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผลการเรียนระหว่าง 2.51-3.00 3.01-3.50 และ 3.51-4.00 มีการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนระหว่าง 1.00-1.50 1.51-2.00 และ 2.01-2.50 ซึ่งนักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับมารดาจะมีค่าเฉลี่ยการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมดีกว่าพักอาศัยอยู่กับมารดาและบิดา ปู่ย่าตายาย ลุง

ป้าหน้าอา พี่น้อง หรือบุคคลอื่นๆ ส่วนนักเรียนที่มีสถานภาพของบิดาหรือมารดาถึงแก่กรรมมีค่าเฉลี่ยการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมดีกว่าสถานภาพอื่นๆ โดยนักเรียนที่มีบิดาและมารดาที่ประกอบอาชีพรัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมมากกว่าอาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขาย เกษตรกร อาชีพอิสระ หรืออาชีพอื่นๆ นอกจากนี้นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) มีค่าเฉลี่ยการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมมากกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้ นักเรียนที่อยู่ในขนาดโรงเรียนต่างกัน มีการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยระดับการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง

2. ผลการศึกษาอิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL

ตัวแปรพยากรณ์	การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (Y)
เพศ (X_1)	0.098*
อายุ (X_2)	-0.059
ระดับชั้น (X_3)	0.004
ผลการเรียน (X_4)	0.303**
พักอาศัยอยู่กับ (X_5)	0.002
สถานภาพของบิดามารดา (X_6)	0.079
อาชีพของบิดา (X_7)	-0.007
อาชีพของมารดา (X_8)	0.032
สังกัดโรงเรียน (X_9)	0.086
ขนาดโรงเรียน (X_{10})	0.165**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมดมี จำนวน 10 ตัวแปร ได้แก่ เพศ (X_1) อายุ (X_2) ระดับชั้น (X_3) ผลการเรียน (GPA) (X_4) อาศัยอยู่กับ (X_5) สถานภาพของบิดามารดา (X_6) อาชีพของบิดา (X_7) อาชีพของมารดา (X_8) สังกัดโรงเรียน (X_9) และขนาดโรงเรียน (X_{10}) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวกับตัวแปรเกณฑ์ พบว่าตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ผลการเรียน (GPA) (X_4) ($r = 0.303$) และขนาดโรงเรียน ($r = 0.165$) มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเพศ (X_1) ($r = 0.098$) มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ อายุ (X_2) ($r = -0.059$) และอาชีพของบิดา (X_7) ($r = -0.007$)

เมื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL จึงนำตัวแปรพยากรณ์ที่เป็นเชิงคุณภาพทั้งหมดจำนวน 10 ตัวแปรเปลี่ยนเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) เพื่อนำตัวแปรหุ่นเข้าไปจำลองการถดถอยและการแปลผลสมการทำนาย โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณใช้วิธี Stepwise เพื่อทำการหาค่า Tolerance และ VIF (Variance Inflation Factor) เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและการคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 4 และตารางที่ 5

ตารางที่ 4 ค่า Tolerance และ VIF (Variance Inflation Factor) ของการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL

ตัวแปร	Tolerance	VIF
โรงเรียนขนาดใหญ่ (X ₁₀₃)	.973	1.028
ผลการเรียน 1.00-1.50 (X ₄₁)	.982	1.018
ผลการเรียน 3.51-4.00 (X ₄₆)	.938	1.066
ผลการเรียน 3.01-3.50 (X ₄₅)	.914	1.094
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (X ₆₁)	.968	1.033

จากตารางที่ 4 ค่า Tolerance และ VIF (Variance Inflation Factor) ของการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ (X₁₀₃) ผลการเรียน 1.00-1.50 (X₄₁) ผลการเรียน 3.51-4.00 (X₄₆) ผลการเรียน 3.01-3.50 (X₄₅) และบิดามารดาอยู่ด้วยกัน (X₆₁) โดยค่า Tolerance อยู่ระหว่าง .914 ถึง .982 และค่า VIF มีค่าตั้งแต่ 1.018 ถึง 1.094

ซึ่งผลของการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นในวิธีการตรวจสอบภาวะร่วมหรือแปรปรวนซ้อนทับ (Collinearity) ซึ่ง Tolerance มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1 หากค่า Tolerance เข้าใกล้ 1 แสดงว่าตัวแปรเป็นอิสระจากกัน และค่า VIF จะต้องไม่ค่าไม่เกิน 10 หากมีค่าตั้งแต่ 10 ขึ้นไปจะเกิดปัญหา Multicollinearity ถือว่าเป็นอุปสรรคต่อการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	SE _{est}	F
X ₁₀₃ X ₄₁	.185	.034	.032	.43206	14.742**
X ₁₀₃ X ₄₁	.259	.067	.062	.42517	14.934**
X ₁₀₃ X ₄₁ X ₄₆	.304	.093	.086	.41975	14.161**
X ₁₀₃ X ₄₁ X ₄₆ X ₄₅	.338	.115	.106	.41515	13.426**
X ₁₀₃ X ₄₁ X ₄₆ X ₄₅ X ₆₁	.359	.129	.119	.41223	12.276**

$$R = .359 \quad R^2 = .129 \quad \text{Adjusted } R^2 = .119 \quad SE_{est} = .41223 \quad F = 12.276$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ (X₁₀₃) ผลการเรียน 1.00-1.50 (X₄₁) ผลการเรียน 3.51-4.00 (X₄₆) ผลการเรียน 3.01-3.50 (X₄₅)

และบิดามารดาอยู่ด้วยกัน (X₆₁) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .359 ค่าสัมประสิทธิ์ที่ปรับค่าแล้ว (Adjusted R²) เท่ากับ .129 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE_{est}) เท่ากับ .41223 ตัวแปรทั้ง 5 ตัว มีค่าอำนาจในการทำนายได้ร้อยละ 12.9

ตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ ค่าคงที่ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้ในการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (β) ของการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE _b	β	t	p-value
ค่าคงที่	3.609	.039		92.778	.000
โรงเรียนขนาดใหญ่ (X ₁₀₃)	.145	.041	.165	3.556	.000
ผลการเรียน 1.00-1.50 (X ₄₁)	-.505	.140	-.167	-3.605	.000
ผลการเรียน 3.51-4.00 (X ₄₆)	.279	.064	.208	4.384	.000
ผลการเรียน 3.01-3.50 (X ₄₅)	.172	.049	.167	3.489	.001
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (X ₆₁)	-.111	.042	-.123	-2.629	.009

จากตารางที่ 6 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ (X₁₀₃) ผลการเรียน 1.00-1.50 (X₄₁) ผลการเรียน 3.51-4.00 (X₄₆) ผลการเรียน 3.01-3.50 (X₄₅) และบิดามารดาอยู่ด้วยกัน (X₆₁) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .145 -.505 .279 .172 และ -.111 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในรูปคะแนนมาตรฐาน (X₆₁) .165 -.167

.208 .167 และ -.123 ตามลำดับ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มาสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ $Y' = 3.609 + .145 X_{103} - .505 X_{41} + .279 X_{46} + .172 X_{45} - .111 X_{61}$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐาน $Z'_y = .165Z_{X103} - .167Z_{X41} + .208Z_{X46} + .167Z_{X45} - .123Z_{X61}$

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาสู่การอภิปรายผลภายใต้แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ โดยดำเนินการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

1. ผลการศึกษาการเรียนรู้ทางอารมณ์ และสังคมตามแนวคิดของ CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมของการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 420 คน อยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.50) โดยเรียงตามลำดับมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการตระหนักรู้ทางสังคม ด้านการจัดการตนเอง ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ด้านทักษะสัมพันธ์ภาพ และด้านการรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ ตามลำดับ จากข้อมูลเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าถึงแม้ในทั้ง 5 ด้านจะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเหมือนกัน แต่พบว่าค่าเฉลี่ยด้านการรับผิดชอบต่อการตัดสินใจน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.50) สืบเนื่องจากช่วงวัยวัยรุ่นเป็นวัยวิกฤตการณ์ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา [27] ส่งผลให้ความสามารถในการใช้เหตุผล

และการคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่นยังไม่ค่อยดีนักเมื่อเทียบกับวัยที่มีอายุมากขึ้น เมื่อบุคคลอายุน้อยสติปัญญาและความสามารถทางการคิดยังอยู่ในระดับต่ำเมื่ออายุมากขึ้น สมองมีพัฒนาการสูงขึ้นความสามารถในด้านสติปัญญาและความคิดก็สูงขึ้น ทำให้บุคคลสามารถที่จะจดจำเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมควรทำไม่ควรทำต่างๆ ได้มากขึ้นรวมทั้งพฤติกรรมที่ยากและซับซ้อนด้วย [28]

นอกจากนี้จริยธรรมของบุคคลยังขึ้นอยู่กับกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและอาศัยวุฒิภาวะทางปัญญา [29] จากการศึกษาพบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่ขาดการยั้งคิดและยังไม่สามารถตระหนักถึงผลของการกระทำต่างๆ ที่จะนำไปสู่ผลกระทบในเชิงลบต่อตนเองและผู้อื่น จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมพัวพันในความเสี่ยงสูงหลายประการ เช่น การใช้สารเสพติด เพศสัมพันธ์ ความรุนแรง ภาวะซึมเศร้า และการพยายามฆ่าตัวตาย [25]

สภาพปัญหาดังกล่าวนอกจากจะเกิดจากสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมเหล่านี้แล้ว ปัจจัยส่วนหนึ่งมาจากวุฒิภาวะของช่วงวัยและการคิดตัดสินใจอีกด้วยการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนช่วงวัยรุ่นมีการรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ ได้แก่ การรู้จักพิจารณาบนพื้นฐานทางจริยธรรม คำนึงถึงความปลอดภัย บรรทัดฐานทางสังคม และการประเมินผลกระทบต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความสุขแก่ตนเองและผู้อื่น จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งสำหรับวัยรุ่นในช่วงวัยที่มีอายุระหว่าง 10-15 ปี ควรได้รับการแนะนำ เรียนรู้ถึงความหลากหลายในความต้องการเกี่ยวกับพัฒนาการของช่วงวัย และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมทั้งการเรียนและการพัฒนาของบุคคลในด้านความสามารถทางอารมณ์และสังคม ซึ่งจะช่วยให้วัยรุ่นเติบโตได้อย่างสมบูรณ์และมีความพร้อมในการเข้าไปสู่การเรียนรู้ในวิทยาลัย การประกอบอาชีพ และป้องกันการออกกลางคัน [12,30]

2. ผลการศึกษาอิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ได้แก่ ผลการเรียน ขนาดโรงเรียน และสถานภาพของบิดามารดามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.361 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการเรียน เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม เนื่องจากนักเรียนที่มีผลการเรียนหรือเกรดเฉลี่ยที่สูงก็จะมีผลการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมสูงตาม โดยเฉพาะนักเรียนที่มีผลการเรียน 3.01-3.50 ($r = 0.150$) และ 3.51-4.00 ($r = 0.172$) สอดคล้องกับ O'Connor & Little [31] พบว่า เกรดเฉลี่ย (GPA) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความฉลาดทางอารมณ์ และนักเรียนที่มีผลการเรียน 3.00-3.40 มีคะแนนความฉลาดทางอารมณ์มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียน 2.00-2.90 [32] เช่นเดียวกับนักวิจัยจำนวนมากที่ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แสดงให้เห็นว่า ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ [33-39] และนักเรียนที่มีการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมที่ดี จะมีการตั้งเป้าหมายทางการเรียนสูง มีวินัยในตนเอง สร้างแรงจูงใจให้ตนเอง จัดการความเครียด และจัดระเบียบของตนเองได้ มีวิธีการทำงานในการเรียนรู้มากกว่าและมีผลการเรียนที่ดีขึ้น [40-41]

ขนาดโรงเรียน เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่มีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ($r = 0.165$) ผลของการศึกษาในงานวิจัยพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ มีความแตกต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์

และสังคมของนักเรียน ($r = 0.185$) มากกว่าขนาดเล็กและกลาง เนื่องจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมทั้งด้านวัสดุ อุปกรณ์ จำนวนครูสภาพที่ตั้งอยู่ในชุมชนเมือง [42] มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและหลักสูตรที่ดีกว่าโรงเรียนขนาดอื่น [43-44] อีกทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่นำไปสู่ความสำเร็จทางวิชาการที่สูงขึ้น [45-46] จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดโรงเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีคะแนนสอบดีกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก [47] โดยภาพรวมโรงเรียนขนาดใหญ่ดีกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก [48] ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ [49-51] สอดคล้องกับงานวิจัยที่ระบุว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนบรรยากาศภายในโรงเรียนขนาดเล็กดีกว่าโรงเรียนขนาดกลางและใหญ่ [52]

สถานภาพของบิดามารดา เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์ และสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพบิดามารดาอยู่ด้วยกัน และพักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r = 0.878$) และความสัมพันธ์ดังกล่าวมีผลต่อนักเรียนอย่างมาก โดยครอบครัวที่มีบิดามารดาอยู่ด้วยกันจะส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ในทักษะด้านวิชาการ เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเพียรพยายามในหน้าที่ และการเรียนรู้คำศัพท์ในช่วงก่อนวัยเรียน และวัยอนุบาล ทั้งนี้มีผลต่อความสำเร็จในระดับอนุบาลและระดับมัธยมศึกษา [53]

และยังเกี่ยวข้องกับการลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กวัยรุ่น [54] ซึ่งลักษณะของครอบครัวจะมีผลต่อสุขภาพจิต [55] ครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ย่อมมีผลกระทบทางด้านจิตใจและพฤติกรรมของเด็ก ส่งผลกระทบต่อระยะยาวต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัวของเด็กอีกด้วย มีแนวโน้มเสี่ยงกับปัญหามากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีพ่อแม่อยู่ด้วยกันอย่างปกติสุข [56] ฉะนั้นครอบครัวจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการปรับตัวและพัฒนาการของวัยรุ่นอย่างมาก [57-58] ดังนั้นตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัว ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ถือว่ามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์ และสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมากกว่าตัวแปรพยากรณ์ตัวอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนตัวแปรพยากรณ์เหล่านี้ จะช่วยให้นักเรียนมีการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมได้ดีมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผลของวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรให้การส่งเสริมสนับสนุนหรือหาแนวทางในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา (สพป.) ให้มีผลการเรียนที่ดีขึ้น โดยจัดกิจกรรมหรือตารางเรียนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น ประกอบกับมีกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้เห็นความสำคัญของการเรียน ตลอดจนสามารถที่จะรู้จักวางแผนชีวิตของตนเองได้เป็นอย่างดี

2. ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ครูควรให้ความสนใจและใส่ใจกับนักเรียนที่มีสถานภาพของบิดามารดาที่ย่ำแย่กัน แยกกันอยู่ และบิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม ไม่ควรปล่อยปะละเลย เนื่องจากนักเรียนที่มีครอบครัวไม่สมบูรณ์ย่อมมีแนวโน้มในพฤติกรรมความเสี่ยงค่อนข้างมาก การสอดส่องดูแลเด็กนักเรียนอย่างใกล้ชิดของครูในโรงเรียน จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างเกราะป้องกันความเสี่ยงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับเด็ก

นักเรียน และทั้งนี้ยังช่วยสร้างความไว้วางใจให้กับนักเรียน กล้าเปิดเผย และการมีทัศนคติที่ดีต่อครูอีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวแปรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียน โดยอาจจะศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียน เป็นการศึกษาที่มุ่งตรงไปยังตัวแปรที่มีอิทธิพลอย่างแท้จริงเพื่อทราบขนาดอิทธิพลในทางตรงและทางอ้อมของตัวแปรสาเหตุไปยังตัวแปรผลได้อย่างชัดเจน

และผลที่ได้สามารถนำไปสู่แนวทางในการวางแผนพัฒนาการเรียนรู้อารมณ์และสังคมของนักเรียนได้อย่างตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น

2. การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มนักเรียนในจังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น ควรมีการขยายขอบเขตประชากรและตัวอย่างมากขึ้น ในจังหวัดหรือภูมิภาคอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กว้างมากขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อแนวทางในการการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนให้กับนักเรียนเหล่านั้น มีพัฒนาการทางการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมที่ดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- [2] คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2557). *สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- [3] วิทยากร เชียงกุล. (2551). *จิตวิทยาความฉลาดและความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- [4] Gardner, Howard. (2003). *Frames of mind: The theory of multiple intelligences*. New York: Basic Books.
- [5] Mayer, John D; and Salovey, Peter. (1997). *What is emotional intelligence?* In P. Salovey and D. J. Sluyter (Eds.), *Emotional development and emotional intelligence: Educational implications*. (pp. 3-34). New York: Harper Collins.
- [6] Salovey, Peter; and Grewal, Daisy. (2005, December). The science of emotional intelligence. *Current Directions in Psychological Science*. 14: 281-285.
- [7] เทอดศักดิ์ เดชคง. (2548). *ความฉลาดทางอารมณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ: มติชน.
- [8] โสภณ จุโลทก. (2545). *รายงานการประชุมวิชาการเรื่องทักษะชีวิตและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: กรมสุขภาพจิต.
- [9] Denham, Susanne Ayers; Brown, Chavaughn; and Domitrovich, Celene. (2010, October). Plays nice with others: Social-emotional learning and academic success. *Early Education and Development*. 21: 652-680.
- [10] Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning [CASEL]. (2013). *2013 CASEL guide: Effective social and emotional learning programs - Preschool and elementary school edition*. Chicago, IL: Author.

- [11] Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning [CASEL]. (2015). *2015 CASEL guide: Effective social and emotional learning programs - Middle and High school edition*. Chicago, IL: Author.
- [12] Durlak, Joseph A.; Weissberg, Roger P.; Dymnicki, Allison B.; Taylor, Rebecca D.; and Schellinger, Kriston B. (2011, January-February). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*. 82(1): 405-432.
- [13] Heckman, James J; Stixrud, Jora; and Urzua, Sergio. (2006, February). The Effects of Cognitive and Noncognitive Abilities On Labor Market Outcomes and Social Behavior. *Journal of Labor Economics*. 24(3): 411-482.
- [14] Levy, Frank; and Murnane, Richard. (2001). Key competencies critical to economic success. In D. S. Rychen and L. H. Salganik (Eds.), *Defining and selecting key competencies*. Kirkland, WA: Hogrefe and Huber Publishers.
- [15] Lindqvist, Erik; and Vestman, Roine. (2011, January). The labor market returns to cognitive and noncognitive ability: Evidence from the Swedish enlistment. *American Economic Journal: Applied Economics*. 1(3): 101-128.
- [16] Goleman, Daniel. (2005). *Emotional intelligence*. New York: Bantam Dell.
- [17] Caldarella, Paul; Christensen, Lynnette; Kramer, Thomas J; and Kronmiller, Kalli. (2009, August). Promoting Social and Emotional Learning in Second Grade Students: A Study of the Strong Start Curriculum. *Early Childhood Education Journal*. 37: 51-56.
- [18] Ehas, Maurice J; Bruene-Butler, Linda; Blum, Lisa; and Schuyler, Thomas. (2000). Voices from the field Identifying and overcoming roadblocks to carrying out programs in social and emotional learning/emotional intelligence. *Journal of Educational and Psychological Consultation*. 11: 253-272.
- [19] Kam, Chi-Ming; Greenberg, Mark T; and Kusche, Carol A. (2004, Summer). Sustained effects of the PATHS curriculum on the social and psychological adjustment of children in special education. *Journal of Emotional and Behavior Disorders*. 72: 66-78.
- [20] Whitcomb, Sara A. (2009). *Strong Start: Impact of direct teaching of a social emotional learning curriculum and infusion of skills on emotion knowledge of first grade students*. Dissertation, Ph.D. (Special Education and Clinical Sciences). University of Oregon.
- [21] Dryfoos, Joy G. (1990). *Adolescents at Risk: Prevalence and Prevention*. Oxford University Press: New York.
- [22] รุจา ภูไพบูลย์. (2547, มกราคม-เมษายน). ทฤษฎีการวางแผนพฤติกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวัยรุ่น. *รามาริบัติพยาบาลสาร*. 10(1): 24-36.
- [23] Brown, Monica R; Higgins, Kyle; and Paulsen, Kim. (2003, September). Adolescent alienation: What is it and what can educators do about it. *Intervention in School and Clinic*. 39: 3-9.

- [24] Blum, Robert Wm; and Libbey, Heather P. (2004, September). School connectedness: Strengthening health and educational outcomes for teenagers. *Journal of School Health*. 74(4): 229-232.
- [25] Eaton, Danice K; Kann, Laura; Kinchen, Steve; Shanklin, Shari; Ross, James; Hawkins, Joseph; Harris, William A; Lowry, Richard; McManus, Tim; Chyen, David; Lim, Connie; Brener, Nancy D; and Wechsler, Howell. (2008). *Youth risk behavior surveillance -- United States, 2007*. Morbidity and Mortality Weekly Report 57. (No. SS-4). Washington, DC: Government Printing Office.
- [26] มนต์รี อินตา; และ รังสรรค์ โฉมยา. (2559, กรกฎาคม-ธันวาคม). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *Rajabhat journal of science, humanities & social science*. 17(2): 362-375.
- [27] ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2549). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2 วัยรุ่น-วัยผู้สูงอายุ*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [28] Piaget, Jean. (1932). *The Moral Judgement of the Child*. New York: The Free Press.
- [29] Kohlberg, Lawrence. (1969). Stage and sequence: The Cognitive Developmental Approach to Socialization. In D. Goslin, (Ed.), *Handbook of Socialization Theory and Research*. (pp. 347- 480). Chicago, IL: Rand McNally
- [30] Association for Middle Level Education. (2010). *This we believe: Keys to educating young adolescents*. Westerville, OH: AMLE.
- [31] O'Connor, Raymond M; and Little, Ian S. (2003, December). Revisiting the predictive validity of emotional intelligence: Self-report versus ability-based measures. *Personality and Individual Differences*. 35: 1893-1902.
- [32] Shipley, Natalie L; Jackson, Mary Jo; and Segrest, Sharon Larisa. (2010, January). The effects of emotional intelligence, age, work experience, and academic performance. *Research in Higher Education Journal*. 9(1): 1-18.
- [33] Ferrando, Mercedes; Prieto, Maria Dolores; Leandro, S Almeida; Ferrandiz, Carmen; Bermejo, Rosario; Antonio, Lopez-Pina; Hernandez, Daniel; Sainz, Marta; and Fernandes, Mari-Carmen. (2011, July). Trait emotional intelligence and academic performance: Controlling for the effects of IQ, Personality, and self-concept. *Journal of Psycho-educational Assessment*. 29(2): 150-159.
- [34] Jaeger Audrey; and Eagan M Kevin. (2007, September). Exploring the value of emotional intelligence: A means to improve academic performance. *NASPA Journal*. 44(3): 512-537.
- [35] Nasir, Maliha; and Masrur, Rehana. (2010, June). An exploration of emotional intelligence of the students of IIUI in relation to gender, age and academic achievement. *Bulletin of Education and Research*. 32(1): 37-51.

- [36] Parker, James D.A; Creque, Ronald E; Barnhart, David L; Harris, Jan Irons; Majeski, Sarah A; Wood, Laura M; Bond, Barbara; and Hogan, Marjorie J. (2004, November). Academic achievement in high school: Does emotional intelligence matter. *Personality and Individual Differences*. 37: 1321-1330.
- [37] Preeti, Bhadouria. (2013, May). Role of emotional intelligence for academic achievement for students. *Research Journal of Educational Sciences*. 1(2): 8-12.
- [38] Singh, Baljinder; Singh, Maghar; and Singh, Kuldip. (2009, March). The influence of emotional intelligence and learning style on students' academic achievement. *Journal of Comparative Neurology and Psychology*. 148: 133-146.
- [39] Yahaya, Azizi; Sar, Ng Ee; Bachok, Junaidah Daing; Yahaya, Noordin; Boon, Yusof; Hashim, Shahrin; and Lee, Goh Mo. (2012). The impact of emotional intelligence element on academic achievement. *Archives Des Sciences*. 65(4): 2-17.
- [40] Duckworth, Angela; and Seligman, Martin. E. P. (2005, December). Self-discipline outdoes IQ in predicting academic performance of adolescents. *Psychological Science*. 16: 939-944.
- [41] Elliot, Andrew J; and Dweck, Carol S. (2005). *Handbook of competence and motivation*. New York: Guilford.
- [42] ภารดี อนันต์นาวี. (2546, มิถุนายน-ตุลาคม). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. *วารสารศึกษาศาสตร์*. 15(1): 95-110.
- [43] Fox, F. William. (1981, Winter). Reviewing economies of size in education. *Journal of Education Finance*. 6: 273-296.
- [44] Walberg, H. J. (1992). On local control: Is bigger better? In *Source book on school division size, cost and quality*. Hubert H. Humphrey Institute of Public Affairs, Oak Brook, IL: North Central Regional Laboratory.
- [45] Leithwood, Kenneth; and Jantzi, Doris. (2009, March). A review of empirical evidence about school size effects: A policy perspective. *Review of Educational Research*. 79(1): 464-490.
- [46] Riha, Mark W; Slate, John R; and Martinez-Garcia, Cynthia. (2013, July). What We Know About Middle School Size And Student Performance: A Review of The Literature. *Journal of Education Research*. 7(3): 206-229.
- [47] Gentry, Kathy Joy. (2000). *The relationship between school size and academic achievement in Georgia's public high schools*. Dissertation, Ph.D. (Educational Leadership). University of Georgia.
- [48] Berry, Christopher R; and West, Martin R. (2010, June). Growing pains: The school consolidation movement and student outcomes. *Journal of Law, Economics, and Organization*. 26(1): 1-29.

- [49] Friedkin, Noah E; and Necochea, Juan. (1988). School system size and performance: A contingency perspective. *Educational Evaluation and Policy Analysis*. 10: 237-249.
- [50] Harnisch, Delwyn L. (1987 March-April). Characteristics associated with effective public high schools. *Journal of Educational Research*. 80: 233-240.
- [51] Huang, Gary; and Howley, Craig. (1993, Winter). Mitigating disadvantage: Effects of small-scale schooling on student achievement in Alaska. *Journal of Research in Rural Education*. 9: 137-149.
- [52] Lawhorn, James Benjamin. (2010). *School Size and Its Effect on School Climate and Academic Achievement in Rural South Georgia High Schools*. Dissertation, Ph.D. (Education). Georgia Southern University.
- [53] Fan Xitao; and Chen Michael. (2001, March). Parental involvement and students' academic achievement: A meta- analysis. *Educational Psychology Review*. 13: 1-22.
- [54] Hill, Nancy E; Castellino, Domini R; Lansford, Jennifer E; Nowlin, Patrick; Dodge, Kenneth A; Bates, John E; and Pettit, Gregory S. (2004). Parent academic involvement as related to school behavior, achievement, and aspirations: demographic variations across adolescence. *Child Dev*. 75(5): 1491-509.
- [55] ลักษณะ สิริวัฒน์. (2530). *จิตวิทยาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- [56] ชนนภรณ์ ลักษณะมีพิเชษฐ์. (2545). *การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [57] Masten, Ann S; and Obradovic, Jelena. (2006, December). Competence and resilience in development. *New York Academy of Sciences*. 1094(1): 13-17.
- [58] Mehrotra, Sakshi; and Chadda, Upasana. (2013, September). A co relational study of protective factors, resilience and self-esteem in pre medical dropouts. *International Journal of Humanities and Social Science Invention*. 9(2): 103-106.